

Posudek oponenta disertační práce

Student: Mgr. Ing. Richard Blatný

Název práce: Komparace české a slovenské právní úpravy dovolené

Studijní obor: Teoretické právní vědy - pracovní právo a právo sociálního zabezpečení

Oponent: JUDr. Mgr. Eva Šimečková, Ph.D.

Pracoviště: Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Struktura posudku:

I.

Výsledky práce

Posuzovaná disertační práce je věnována právní úpravě dovolené, jejímu historickému vývoji i současné platné právní úpravě, a to ve srovnání v České republice a Slovenské republice. Svou práci autor rozčlenil do 12 kapitol, úvodu a závěru. V první kapitole se věnuje vymezení základních pojmů, a to pracovní době a době odpočinku, včetně přehledu nejdůležitějších právních předpisů vztahujících se k této problematice. Druhá až jedenáctá kapitola popisují vývoj pracovněprávní legislativy, včetně úpravy dovolené postupně od 13. století do současnosti, vždy nejprve v českých zemích a následně na území dnešního Slovenska. Poslední (dvanáctá) kapitola pojednává o poslední velké novele zákoníku práce (zákon č. 285/2020 Sb.), kterou byla právní úprava dovolené v základech změněna. Ve čtivém závěru autor shrnuje zjištěné poznatky a hodnotí oblast platné české právní úpravy ve srovnání se slovenskou právní úpravou, pod čarou je uveden i srovnávací exkurz do zahraničních právních úprav dovolené. Práce je ještě dále strukturována, tak jak to odpovídá potřebám tématu. Autor při zpracování tohoto tématu shromáždil dostatečné množství české a slovenské publikované literatury. Z práce je patrné zaujetí autora tématem. Práce je fundovanou analýzou vývoje pracovněprávních vztahů a úpravy dovolené v českých zemích a na území dnešního Slovenska a přináší nové poznatky.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Problematika právní úpravy dovolené je téma velmi zajímavé a mimořádně aktuální vzhledem ke změně právní úpravy od 1. 1. 2021. Autor vyhledal k problematice dostatek pramenů a literatury, a to české i slovenské. Přestože se někteří autoři zabývají spíše dílčími tématy, je o to cennější práce autora, která téma popisuje v celé šíři historického i současného kontextu. Ucelené zpracování tématu na úrovni disertační práce lze považovat za přínosné. Problematika dovolené v pracovním právu je zpracována v kontextu českého a slovenského práva, s přesahem do práva EU.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Při zpracování práce autor analyzoval vývoj pracovněprávních vztahů a úpravu dovolené v českých zemích a na území dnešního Slovenska, dále využil metodu komparace, a to srovnání platných právních úprav dovolené v České a Slovenské republice. Práce je na velmi dobré odborné úrovni. Autor v práci hodnotí vývoj institutu dovolené, vytýká nedokonalosti a poukazuje na problémy, jak současné české, tak slovenské právní úpravy a nastínil i řešení de lege ferenda, týkající se např. délky pracovní doby a délky dovolené. Oponentka oceňuje zejména zpracování poslední kapitoly pojednávající o novele ZP, která je kromě výkladu o nové právní úpravě doplněna praktickými příklady s komentářem. Práce je napsána výkladovým způsobem, pokud autor uvádí názory jiných autorů, tak je komentuje, příp. s nimi polemizuje.

IV.

Připomínky k textu

Posuzovaná disertační práce je v části výkladu o právní úpravě obsažené v zákoně č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, v kapitolách 9 a 10 příliš podrobná, kdy autor uvádí veškeré provedené novely starého zákoníku práce, i přesto, že novelami nebyla dotčena úprava dovolené. Snaha o encyklopedickou důkladnost vede k jisté popisnosti, která způsobuje, že se některé podstatné informace o důležitých novelách (např. zákon č. 365/2011 Sb.) v textu poněkud „utopily“. To připouští i sám autor na s. 211, „pro komplexnost historického vývoje této legislativy je uveden její úplný přehled, který může působit poněkud nudně“.

V práci autor v podstatě opominul zmínit judikaturu vztahující se k institutu dovolené. Na s. 29 autor uvádí, že dne 7. 9. 1848 bylo zrušeno patentem Františka II. Dobrotivého poddanství. Jednalo se o Ferdinanda I. Dobrotivého. V Čechách a Uhrách uváděn jako Ferdinand V. Dobrotivý.

Na s. 36 uvedený Ludovít „Šťúr“ se píše Štúr.

Od s. 137 popisuje autor právní úpravu od přijetí zákona č. 65/1965 Sb., (starého) zákoníku práce. Na s. 140 se uvádí, že v ust. § 1 odst. 3 a 4 obsahoval rovné zacházení a zákaz diskriminace. Tato úprava byla vložena do (s)ZP až pozdější novelou v souvislosti s přijetím do EU. Z textu není zřejmé, zda úmyslem autora bylo popsat původní nebo poslední znění (s)ZP. Pokud se mělo jednat o původní znění, tak to působí matoucím dojmem.

V práci autor používá na některých místech pojem „pracovně-právní“, správně pracovněprávní.

V.

Jazyková a grafická úroveň

Práce je na velmi dobré jazykové, stylistické i grafické úrovni. I z formálního hlediska práce splňuje všechny požadované náležitosti. Autor vhodně a správně cituje a práce je doplněna reprezentativním seznamem literatury. I z formálního hlediska práce splňuje všechny požadované náležitosti.

VI.

Otázky k obhajobě

1. Domníváte se, že by měl být v zákoníku práce zakotven zákaz vykonávat během dovolené jinou výdělečnou činnost odporující účelu dovolené (jak tomu bylo v minulosti např. ve vl. nařízení č. 33/1942 z. a n., o placené dovolené pro zaměstnance, nebo jak je tomu v některých zahraničních právních úpravách)?
2. Jak změnila novela zákoníku práce provedená zákonem č. 285/2020 právní úpravu převedení dovolené do dalšího kalendářního roku?
3. Jaké jsou odlišnosti a paralely české a slovenské právní úpravy v oblasti délky trvání dovolené?

VII.

Předepsaná formulace závěrů:

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Olomouci dne 31. 5. 2021